

FinansdepartementetMyndigheten för digital förvaltning
Statistiska centralbyrån

Uppdrag till Myndigheten för digital förvaltning och Statistiska centralbyrån att förbereda inrättandet av en funktion för främjande av datahantering

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att förbereda inrättandet av en ny funktion vid den senare myndigheten som ska främja god datahantering inom den offentliga förvaltningen.

Digg och SCB ska när uppdraget utförs inhämta synpunkter från Skatteverket och Försäkringskassan, utifrån deras uppdrag att etablera en AI-verkstad, samt från Integritetsskyddsmyndigheten, Statskontoret, Vetenskapsrådet och Sveriges Kommuner och Regioner. De ska vid behov även inhämta synpunkter från andra berörda statliga myndigheter.

Digg och SCB ska löpande informera Regeringskansliet (Finansdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider. SCB ska senast den 12 juni 2026 lämna nödvändiga författningsförslag och en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet. Myndigheterna ska senast den 29 januari 2027 lämna en gemensam slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet.

Bakgrund

Regeringen beslutade i maj 2025 om en digitaliseringsstrategi (Fi2025/01181). Strategin innehåller bl.a. strategiska mål inom fem specifika områden och tre strategiska horisontella mål som rör artificiell intelligens (AI) och ny teknik, tillgång till data och säkerhet. Målet om data innebär att Sverige ska ha en robust och säker nationell datainfrastruktur som möjliggör

standardiserad, effektiv och hållbar delning och användning av data, där den personliga integriteten värnas. För att uppnå de strategiska målen behöver det finnas stödfunktioner för den offentliga förvaltningen när det gäller hanteringen av data.

Regeringen har även beslutat om en AI-strategi (Fi2026/00397). Av strategin framgår att AI ska bidra till ett långsiktigt hållbart och säkert samhälle för alla medborgare och användas både i den privata och i den offentliga sektorn. Den offentliga sektorn ska genom ökad användning av AI bidra med värde till hela samhället. För att stödja denna utveckling ska data hanteras på ett effektivt, ansvarsfullt och säkert sätt.

Tillgång till data är en grundförutsättning för utvecklingen och användningen av AI. Produktivitetskommissionen framhåller i betänkandet Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96) att data behöver tillgängliggöras på ett bättre sätt än i dag, för att olika offentliga och privata aktörer ska kunna använda den för att utveckla nya lösningar. Kommissionen bedömer vidare att takten i digitaliseringen av den offentliga sektorn behöver öka och betonar att tillgång till data är grunden för den digitala utvecklingen i allmänhet, och utvecklingen av AI i synnerhet.

För att öka takten i digitaliseringen av den offentliga sektorn krävs ett grundligt arbete med att skapa tillförlitliga data. Regeringen har tagit flera initiativ i syfte att öka den offentliga förvaltningens tillgång till och förmåga att dela data. Regeringen har bl.a. tillsatt en utredning om integritetsbevarande metoder för en mer datadriven och samverkande förvaltning (dir. 2025:64), gett Digg i uppdrag att föreslå en samverkansstruktur för utveckling av tjänster för data och AI (Fi2026/00137) samt beslutat om propositionen Nya krav på interoperabilitet vid datadelning inom den offentliga förvaltningen (prop. 2025/26:244). Propositionen innehåller förslag till en ny lag om interoperabilitetskrav för datadelning som syftar till att effektivisera den offentliga förvaltningens datadelning.

I AI-kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12) föreslås att en funktion som ska ge vägledning beträffande datahantering, en s.k. data-steward, ska inrättas vid SCB. Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 har SCB:s anslag ökat med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att en sådan

funktion ska kunna inrättas vid myndigheten (prop. 2025/26:1 utg.omr. 2, bet. 2025/26:FiU2, rskr. 2025/26:133).

Närmare om uppdraget

Digg och SCB ska inom ramen för uppdraget

- analysera myndigheternas respektive uppgifter inom datahantering och föreslå hur funktionen bör utformas för att undvika ansvars- och verksamhetsmässiga överlappningar och möjliggöra en effektiv samverkan mellan myndigheterna,
- påbörja planeringen för hur funktionen bör organiseras vid SCB, samt
- förbereda och vidta andra nödvändiga åtgärder för att kunna tillhandahålla vägledning genom funktionen.

Funktionen ska kunna ge vägledning till aktörer i den offentliga förvaltningen för att skapa en god datahantering. Funktionen ska därmed bidra till en mer säker och effektiv dataförvaltning, minskade administrativa kostnader och minskat uppgiftslämnande för olika aktörer. En viktig uppgift för funktionen ska vara att utforma rutiner och arbetssätt, som bygger på aktuella ramverk och processer för datakvalitet, och utgår från etablerade klassifikationer och tillämpliga standarder. Funktionen ska fungera som ett komplement till övrigt normerande och samordnande nationellt arbete med datahantering, t.ex. de uppgifter avseende datahantering som Digg har enligt förordningen (2018:1486) med instruktion för Myndigheten för digital förvaltning och de åtgärder som behöver vidtas av myndigheterna med anledning av den nya lagen om interoperabilitetskrav.

På regeringens vägnar

Erik Slottnér

Karina Aldén

Kopia till

Justitiedepartementet/DÅ

Socialdepartementet/SF och SL

Finansdepartementet/BA, DOF, K, SFÖ och SKA

Utbildningsdepartementet/UF

Klimat -och näringslivsdepartementet/NIM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/SPF

Försäkringskassan

E-hälsomyndigheten

Integritetsskyddsmyndigheten

Skatteverket

Statskontoret

Vetenskapsrådet

Sveriges Kommuner och Regioner